

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

De berg Sion (3)

Maar op de berg Sion zal ontcoming zijn, en hij zal een heiligheid zijn; en die van het huis Jacobs zullen hun erfgoederen erfelijk bezitten

Obadja:17

Eens kreeg Abraham van de Heere de belofte dat zijn zaad Kanaän tot een blijvend erfdeel zou ontvangen. Een belofte die telkens weer door de Heere werd bevestigd. Zo verlost Hij Israël uit de macht van Farao en Hij bracht hen, onder leiding van Jozua, in het land, vloeiende van melk en honing.

En al was Israël nu door eigen schuld weggevoerd in ballingschap, de Heere zou hen ook daaruit verlossen en hen tot beschaming van de spot van Edom weer terugbrengen in Kanaän.

Wat Israël door eigen zonde verloren had, dat ontving het weer terug door Gods genade. En nu waren er helaas velen onder Israël die dat aardse Kanaän als hun rijkste bezit beschouwden. Maar de heerlijkste erfgoederen van Israël waren *geestelijk* van aard. Israël was de drager van Gods belofte dat uit hen eenmaal de Messias zou geboren worden, het Vrouwenzaad, dat de kop van de slang zou vermorzelen. En daarom was het aardse Kanaän niet meer dan een beeld en een voorsmaak van het hemelse Kanaän, waarin Christus, als de meerder, als de ware Jozua Zijn uitverkoren volk van alle tijden en plaatsen zal binnenleiden.

En dan pas wordt de belofte tenvolle vervuld: "... en die van het huis Jacobs zullen hun erfgoederen erfelijk bezitten." Christus belooft aan degenen die voor Hem buigen een erfgoed, dat alle beschrijving te boven gaat.

Aardse schatten kunnen wel een poosje bekoren. Maar het duurt maar kort.

En dan is de glans er af. Maar de schatten, die Christus voor de Zijn en heeft verworven en ook schenkt, zijn eeuwig en onvergankelijk, onverderfelijk en onverwelkelijk. Onze belijdenis spreekt van "Christus en al Zijn weldaden!" Probeer het eens te bevatten, te omvatten! De apostel spreekt van "het gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid". Daarbij vergeleken is het lijden van deze tegenwoordige tijd niet meer dan "een lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat". Moest heel ons hart niet hunkerend uitzien om die schat deelachtig te mogen worden?

Hoe kan dat nu?

Onze tekst zegt: "en die van het huis Jacobs zullen hun *erfgoederen erfelijk bezitten!*"

Het gaat dus om een erfenis! En een erfenis kan pas aanvaard worden, als de erf-later gestorven is. Zo moest ook Christus eerst sterven, zouden de eeuwige heilsgoederen (juist door Zijn verzoenend sterven verworven) aan de erfgenamen kunnen toevallen.

En niet alleen Christus moest sterven. Ook de erfgenamen moeten sterven, sterven aan alle eigen wijsheid en eigen-gerechtigheid, aan alle verwachting van zichzelf, aan wereldlust en zondelust, om in die weg een voorschotje van de erfenis te mogen genieten in de geloofsgemeenschap met Christus. Maar de erfenis zelf wordt in de hemel bewaard, veilig bij de Heere weggelegd.

Pas wanneer de "oude mens" helemaal dood-gekruisigd is (en dat gebeurt met het sterven) komt Gods kind in het volle bezit van de hemelse erfenis.

Daarom is de weg naar het hemelse Kanaän een smalle weg. Boven de ingangspoort van het koninkrijk Gods

staat dat ernstige woord: "Verkoopt al wat gij hebt!" Dat is een zware eis. Dat gaat tegen vlees en bloed in. Immers, vlees en bloed kunnen het koninkrijk Gods niet beërven. Toen een goudzoeker eens met zijn verkregen schat naar zijn vaderland terugkeerde, leed het schip waarop hij voer schipbreuk. Alleen door te zwemmen zou hij zich nog kunnen redden. Maar om te kunnen zwemmen moest hij zijn zak met goud loslaten. Echter, die eis was hem te zwaar. En zo zonk hij met zijn goud in de diepte weg. Zo zal het gaan met een ieder, die deze wereld niet wil loslaten. Die zichzelf wil handhaven. Die met zijn hart aan zijn goederen hangt. Die met een bundel eigen verdiensten weigert als een arme zondaar om Christus' wil uit genade gezaligd te worden. Wat zijn we toch helemaal aangewezen op Gods wederbarende, bekerende genade. Maar die is dan ook bij Hem te verkrijgen.

Zalig, wanneer wij het mogen leren om onszelf en al het onze prijs te geven aan Jezus' voeten. Dan ontvangen we in en met Hem een oneindig veel rijker goed terug.

Want indien wij *kinderen* zijn, zo zijn wij ook *erfgenamen*, erfgenamen Gods en mede- erfgenamen van Christus.

Die van het huis van Jacob (Jacob = hielichter, bedrieger, zondaar), die van het huis van Jacob zullen hun erfgoederen erfelijk bezitten.

Eens zei Ezau (Edom) tot Jacob:

"ik heb veel, mijn broeder!"

Jacob's antwoord mocht zijn:

"ik heb *alles!*"

Ds. M. Vlietstra

Van de administratie

De afgelopen 14 dagen ontvingen we f 362,50 aan giften en konden we 4 nieuwe abonnees inboeken. De betalings van het abonnementsgeld druppelen nog steeds binnen, maar er moeten helaas nog ongeveer 400 abonnees betalen. We willen bij deze degene die dit betreft, vriendelijk maar met klem verzoeken alsnog zo spoedig mogelijk aan hun verplichtingen te voldoen. Bij voorbaat hartelijk dank. Beter laat dan helemaal niet.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

Drs. C.J. Capellen schrijft verder over het boek van Brown "Christus, de

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Weg, de Waarheid en het Leven." Ook is opgenomen het eerste deel van de toespraak van Ds. B. de Romph en een korte samenvatting van het slotwoord van Ds. M.C. Tanis (Ontmoetingsdag Sliedrecht). Tevens schrijft Ds. Tanis over 4 en 5 mei onder de titel "Niet vergeten."

Urk, bevestiging en intrede kand. A.A. Egas

D.V. zaterdag 12 juni in de Eben Haezer Kerk. De bevestigingsdienst zal geleid worden door Ds. P. den Butter en begint om 10.30 uur.

De intrededienst begint om 15.30 uur. In gebouw 'Irene', wijk 8-85 is er gelegenheid een broodje en koffie te nuttigen tussen de beide diensten. Na afloop is in hetzelfde gebouw gelegenheid Ds. Egas en zijn gezin te ontmoeten, waar u koffie e.d. wordt aangeboden.

In de Rechte Straat

We ontvingen bericht dat dit blad nu ook vertaald is in de Quechua-taal van de Indianenstammen die in de bergen bij Cusco in Peru wonen.

AvH

John Brown - "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven" (14)

In hoofdstuk 8 bespreekt Ds. Brown opnieuw de heiligmaking. Hij laat daar het licht vallen over de overtredingen die door Gods volk worden begaan. Voor die overtredingen kunnen allerlei redenen zijn. Allereerst noemt Ds. Brown de verzoeken die op de kinderen des Heeren afkomen. Davids val en Petrus' verloochening zijn in dit opzicht sprekende voorbeelden. Daarnaast is er tevens sprake van dagelijkse zwakheden en onvolmaakt-heden. Elk kind van God heeft talloze zwakheden en struikelingen. De apostel Jakobus zegt in dit verband: "wij struikelen allen in vele. Indien iemand in woorden niet struikelt, die is een volmaakt man, machtig om ook het gehele lichaam in den toom te houden". Ds. Brown verwijst tevens naar Spreuken 24:16 en Prediker 7:20. De beide teksten luiden als volgt: "Want de rechtvaardige zal zevenmaal vallen en opstaan, maar de goddelozen zullen in het kwaad nederstruikelen" en "Voorwaar, er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt". Deze teksten tonen genoegzaam aan, dat de rechtvaardigen tot hinken en zinken ieder ogenblik gereed zijn. Om die reden kan en moet gezegd worden, dat Christus ook in dit opzicht de enige Weg tot de Vader is! John Brown zegt: "Tot voldoening in dezen dient men aan te merken, dat er in deze dagelijkse overtredingen twee dingen in acht te nemen zijn. Vooreerst de schuld welke gewoonlijk genoemd wordt *reatus poenae*, strafschuldigheid, waardoor de overtreder onderworpen is aan het vonnis der wet of aan de straf, verbonden aan haar verbreking, welke niet minder is dan de vloek Gods; want vervloekt is een

iegeijk, die niet blijft in al wat geschreven is in de Wet, om dat te doen, Gal. 3:10. Ten andere: Daar is de smet of vlek, die genoemd wordt *reatus culpae*, schuldverbintenis, waardoor de ziel besmet wordt, en in zover onbekwaam gemaakt wordt tot de heerlijkheid en tot de gemeenschap en het gezelschap van God, die te rein van ogen is, dan dat Hij de ongerechtigheid kan aanzien; zodat het klaarblijkelijk is, hoe noodzakelijk deze twee moeten worden weggenomen, opdat ze ons niet in de weg staan om tot de Vader te gaan". Ds. Brown benadrukt met stelligheid dat ten opzichte van beide overtredingen Christus door de boetvaardige zondaar moet worden ingeroepen en moet worden gebruikt. Het is van groot belang, eerst te letten op wat Christus gedaan heeft om de schuld die dagelijks gemaakt en vermeerderd wordt, weg te nemen.

Christus heeft Zijn leven afgelegd tot een rantsoen voor al de zonden van de uitverkorenen. Zijn bloed werd gestort tot vergeving van de zonden. Vele teksten in de Schrift geven dit aan. Wat een liefde van Christus om zó bereidwillig te zijn aan de Vader. Ja, want het was de Vader die al onze ongerechtig-heden op Hem deed aanlopen (Jesaja 53:6). De Man van smarten heeft de dodelijke werking van de zonde tot Zich laten komen. Hij is het alleen Die ons van de zware last der zonde bevrijdt. Wie dit werkelijk door Gods Geest mag ervaren, is de Heere zeer dankbaar voor deze Middelaar die van het eeuwig verderf verlost. Wat is het daarentegen verschrikkelijk als wij deze Borg niet nodig hebben en voort snellen naar het eeuwig verderf. O zondaar vraag om ontdekkende gena-

de, opdat u uw schuld leert bewenen en Christus leert nodig krijgen. Bedenk dat Hij tot zonde is gemaakt! "Wat Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheids Gods in Hem"

(2 Korinthe 5:21). Hij heeft aan Gods gerechtigheid voldaan. We kunnen denken aan Zijn 6e kruiswoord: "Het is volbracht" als ook aan de opstanding uit de doden. Daarmee bewees Hij de Zoon van God te zijn. Met name heeft Hij door Zijn opstanding uit de doden verklaard Gods Zoon te zijn in kracht. De opstanding uit de doden was hét middel, waardoor God Hem publiek en met kracht had geproclameerd als Zijn Zoon. Christus is dan ook Overwinnaar. Hij heeft de zonde, de dood en de hel gedood. Ds. Brown zegt: "Hebbende de gerechtigheid voldaan, en zijnde opgestaan van de doden, als een overwinnaar, zo is Hij nu verhoogd om een Prins te zijn om bekering en vergeving der zonden te geven". Alle beloften van vergeving en kwietschelding van de zonde zijn verzegeld en bevestigd in het bloed van Jezus. In Jeremia 31 waar gesproken wordt over het nieuwe verbond kunnen we lezen, dat God de ongerechtigheid vergeeft. In Hebr. 8 wordt dit nader uitgewerkt. In dit hoofdstuk (alsook in heel de brief) worden we gewezen op dé Hogepriester Christus. Deze Hogepriester gaat verre uit boven het levitische priesterschap. Alleen Christus' priesterschap is volkomen. "En nu heeft Hij zoveel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, hetwelk in betere beloftenissen bevestigd is" (Hebr. 8:6) Ds. Brown merkt op, dat de beloften van vergeving bevestigd zijn in het bloed van Jezus. Hij is de Middelaar van het nieuwe verbond, waar Jeremia reeds van sprak en profeteerde! Christus heeft alles volbracht. Hij droeg al de zonden van Zijn volk aan het kruis. "Zo is dan door Christus' dood een weg gebaad in het verbond der genade, waardoor de zonden der uitverkorenen dadelijk zullen vergeven worden, namelijk, dat op hun bekering en

eerste aangrijpen van Christus door het geloof, al de zonde, waaraan zij dan schuldig staan, dadelijk zullen vergeven worden in hun rechtvaardigmaking en al hun volgende zonden zullen hen ook vergeven worden op hun vernieuwd aangrijpen van Christus door het geloof". Dit citaat geeft genoegzaam aan dat Ds. Brown een diep inzicht had in het werk van Christus. Het is wellicht goed om met een toepasselijk woord te eindigen. O kind des Heeren, u hebt een Zaligmaker Die u, ellendige, rampzalige zondaar zo vurig heeft liefgehad, dat Hij u wilde verlossen. Hij heeft Zich gegeven, restloos gegeven.

Dit gebeurde vooral toen de zware toorn van de almachtige God en de onverdraaglijke angsten van de hel Hem benauwden. Hij heeft niet gerust voordat alles was volbracht. Dit moet ons dienen tot een ernstige vermaning, opdat wij deze lieve Zaligmaker van harte leren liefkrijgen. Voorwaar, alle mensentongen behoorden hierover dag en nacht de Zoon van God te prijzen. Zij behoorden met een luide stem Hem te aanbidden. Alle ogen behoren op Hem te zien. Alle handen behoren naar Hem te grijpen. Alle voeten behoren tot hem te lopen. En alle krachten van ziel en lichaam behoren tot Zijn dienst bereid te zijn. Maar ach wat blijven wij vaak in de vervulling van onze beloften van dankbaarheid zo trouweloos steken. Al zou ons hoofd vol water en onze ogen een springbron van tranen zijn, wij zouden zo'n snode ondankbaarheid nog niet genoeg kunnen bewenen. Laten we door de grote rijkdom van de goedertierenheid en lankmoedigheid van Christus bewogen worden om al onze vorige menigvuldige verbondsbrekingen van harte te beklagen. Laten we ons schamen over onze zonden en afmakingen. Wilt U Heere Jezus door Uw kracht van het allerheiligst geloof. Kinderen Gods dat zij uw gebed. En u die de Heere niet kent, vraag om ontdekkende genade! Bedel bij God om ontferming en vraag tevens of u zicht mag krijgen op de volmaakte Borg!

Ds. G.J. Capellen

ven aan in Zijn discipelkring. Hij is het Zich bewust, dat Hij als een tarwe graan in de aarde zal vallen en sterven moet om veel vrucht voort te brengen. Hij was gekomen, omdat de Vader also lief de wereld had, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gaf, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet zou verderven maar het eeuwige leven hebbe. Tot troost van Zijn kerk heeft Hij het Avondmaal ingesteld. Nadat de beker is rondgegaan voegt Hij aan Zijn onderwijs een nieuwe gedachte toe over de gemeenschap met de Zijnen.

Hoe vaak sloot het onderwijs van de Heere Jezus niet aan bij de omstandigheden. Zo neemt Hij ook hier aanleiding uit hetgeen voorafging om te spreken over Zichzelf als de ware Wijnstok. Hoe aangrijpend diep is Zijn onderwijs vlak voordat Hij als een Lam ter slachting zal geleid worden. Tegen de achtergrond van Zijn verborgen lichaam en Zijn vergoten bloed spreekt Hij de woorden van onze tekst. "Ik ben de Wijnstok en gij zijt de ranken. Die in Mij blijft en Ik in Hem die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen".

De Heere Jezus vergelijkt Zichzelf hier met een Wijnstok. De wijnstok was onder Israël een bekend en ook kostbaar gewas. Het was een heel bezit om een wijnstok te hebben, maar het vergde wel grote zorg en inzet om een wijngaard te planten. Een wijngaard kon men niet overal planten. Wilde men van succes verzekerd zijn, dan moest de grond waarop de wijnstok geplant werd veel bewerkingen ondergaan. Allereerst moest een geschikt stukje grond worden uitgekozen. De bodem moest zorgvuldig bewerkt worden. Het stuk grond moest ontdaan worden van stenen en ongerechtigheden, die in het Oosten veelvuldig voorkwamen. Alleen als de uiterste zorg aan zo'n wijngaard besteed werd, konden de rijpe druiventrossen verwacht worden.

Met zo'n wijnstok vergelijkt de Heere in het O.T. Zijn volk. Ps. 80 zingt ervan: "Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht en hebt dezelve geplant. Gij hebt hem een plaats toebeleid en zijn wortelen doen inwortelen. De bergen zijn met schaduwen bedekt geweest en zijn ranken waren als cederbomen". Dit spreekt van de zorg en de ijver des Heeren over Zijn volk. De Heere heeft Israël, Zijn volk, als een wijnstok verzorgd en geplant. O, wat een zorg en een liefde heeft Hij eraan besteed. Geen tijd en geen moei-

De Wijnstok en de ranken (1)

In Christus zijn.

Het is de laatste nacht van Jezus' rondwandeling op aarde op Zijn zwerftocht naar het Vaderhuis, dat Hij de woorden van onze tekst spreekt. En dat maken

deze woorden nog aangrijpender. Hij spreekt over Zijn naderend vertrek uit deze wereld tot de Vader. Het is Hem niet overvallen. Het kwam voor Hem niet onverwacht. Hij kondigt Zijn ster-

te zijn gespaard om dit volk te leiden en te verzorgen. Hier zien we dus, dat dit beeld gebruikt wordt om de tere zorg en de liefde van God tot Zijn volk te tekenen. En wat bracht hij voort? Niet anders dan stinkende vruchten. Nee, Israël was de ware wijnstok niet. Want een ware wijnstok draagt ware, d.w.z. echte, edele vruchten.

Nu zegt de Heere Jezus: "Ik ben de ware Wijnstok". Zijn Vader, de Landman, heeft Hem geplant. Als u vraagt: wanneer en waar heeft Hij hem geplant? Dan is het antwoord op grond van de Schrift niet onduidelijk. De hemelse Landman plantte de wijnstok, toen het door Hem bepaalde tijdstip was aangebroken: in de volheid des tijds. En Hij plantte Hem door Hem één te doen worden met het zondige mensengeslacht. "Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet". Deze wijnstok gaat in in onze zondige menselijke natuur, maar Hij blijft Zelf zonder zonde.

Waar plantte God deze Wijnstok? Dan kan het antwoord niet anders luiden dan in de akker van deze wereld, en speciaal in het midden van Zijn volk Israël. Immers de zaligheid is uit de Joden. In het midden van dat volk heeft God Zijn Wijnstok weer geplant in de verwachting, de levende verwachting, dat Hij goede vrucht zou voortbrengen. En dat doet God in Zijn Zoon Jezus Christus, maar in het midden van het zo ver van Hem afgeweken bondsvolk Israël; in het midden van dat volk, dat de Heere in Zijn verkiezende genade eeuwen tevoren ook geplant had om Hem welbehagelijke vrucht te dragen. Maar ach, die wijngaard was niet alleen verwilderd vanwege allerlei wettische vroomheid en eigengerechtigheid, maar ook bijna geheel vernietigd en overwoekerd door ranken. Daarom, hoe groot en aanbiddelijk wonder, dat er temidden van zo'n volk en temidden van zo'n wereld de ware Wijnstok gevonden wordt.

Nee, Hij is niet zomaar vanzelf uit de schoot der mensheid voortgekomen. Het is geen vrucht van menselijke denkkraft of van Israëls vroomheid. Het is zelfs niet te wijten aan Christus' initiatief. Nee, Hij is een planting van de Vader. De Vader heeft van eeuwigheid een weg uitgedacht om een verloren mensengeslacht uit de dood en de verlorenheid waarin ze zichzelf geworpen hadden te verlossen en te redden. Hij deed Hem geboren worden

uit de maagd Maria door de H. Geest. Hij heeft Hem doen leggen in de kribbe van Bethlehem. Wat een zorg en liefde heeft God in Zijn Zoon aan deze wereld besteed. Ja, Hij heeft Hem door deze wereld doen gaan als een Gevloekte en Gesmade. Hij heeft Hem aan het kruis doen nagelen en Hij is de vervloekte kruisdood gestorven. Wat een zorg en een liefde heeft de Heere betoond in de zending van Zijn Zoon in deze wereld.

Hij vergelijkt Zich niet met de cederbomen van de Libanon of de eiken van de Bazan, maar met de Wijnstok. Ik weet niet, of u wel eens een wijnstok gezien hebt? U moet zich niet voorstellen, dat dit een indrukwekkende boom is vol schoonheid en sierlijkheid. De wijnstok is zelf maar een onooglijk, knoestig stammetje. Het ziet er heel dor en droog uit vol krommingen en bochten. Je zou niet verwachten, dat er van zulk verschrompeld hout zulke edele vruchten geplukt worden. Het was zulk waardeloos hout, dat een timmerman er niets mee beginnen kon. Een wijnstok deugt nergens toe. Werpt men haar in het vuur, het brandt niet; gooit men het op de mestvaalt het verteert niet. Je kunt er nog geen pin van maken om er iets aan op te hangen, zegt de profeet Ezechiël (Ezech. 15:2).

Wat komt hierin treffend uit, wat de profeet Jesaja van Hem voorzegd heeft: "Want Hij is als een rijstje voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde; Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten en verzocht in krankheid en een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem". (Jes 53:1 ev). Hij werd naar het vlees uit een maagd geboren. Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis. In Gethsemané kroop Hij als een worm en geen Man. Zijn sterfkamer was de kruisheuvel Golgotha. Op het vervloekte kruis stierf Hij. Hij werd uit het land der levenden afgesneden. Hij was in Zijn uitwendige verschijning niet imponerend. Toch kon Hij zeggen: "Ik ben de Wijnstok".

Maar zie eens naar die wijnstok. Staat hij daar als een kale stam? Nee, als u goed kijkt, dan ziet u dat er aan de stam ranken zitten. Een wijnstok staat er niet als een kale stam, maar aan een wijnstok zitten ranken. Ranken hebben in zichzelf geen leven. Snijdt ze er

af, dan verdorren ze. Denkt u eens even de ranken los van de wijnstok. De ranken buiten de wijnstok zijn zo nietig, onbeduidend. Zonder de wijnstok zijn de ranken niets. Geen enkele schoonheid heeft een rank buiten de wijnstok. Een rank is een ijdele twijg.

Zo is het ook met de ware Wijnstok. Hij staat er niet als een kale stam, nee aan de edele Wijnstok groeien ranken. Ranken, die diep in de Wijnstok verenigd zijn. "Ik ben de Wijnstok en gij de ranken". Wie zijn die ranken? De bekeerde mensen natuurlijk! Zij die wedergeboren zijn! Is dat waar? Met de ranken worden bedoeld allen die de naam van de ware Wijnstok dragen. Noemt u zich een christen? Wel, dan bent u een rank aan de Wijnstok. Ons doopsformulier zegt het toch, dat wanneer jonge kinderen gedoopt worden, zij evenals de volwassenen in Christus geheiligd zijn en daarom als lidmaten van Zijn gemeente behoren gedoopt te wezen". Door onze doop zijn we met Christus in verbinding gebracht. We zijn op de een of andere wijze aan Christus verbonden.

Hebt u zich dat wel eens ingedacht, wat dat zeggen wil? Rank te zijn van de ware Wijnstok? Wat ben ik toch nauw, ja zeer nauw aan de Heere Jezus verbonden. Had iemand het sterker kunnen uitdrukken dan de grote Leermeester het nu doet? Ik ben rank. O, wat ben ik dan toch dicht bij de zaligheid. Meer nog: wat ben ik dicht bij de Zaligmaker. Is het te scherp gezegd, als we zeggen dat we heel wat moeite doen om verloren te gaan? We moeten ons verzetten tegen de goddelijke roepstemmen. We moeten het kloppen van ons geweten tot zwijgen brengen. We moeten het goddelijk onderwys uit de Schriften wegdrukken. En ga zo maar door.

Ik ben de Wijnstok en gij de ranken. Is het niet om stil van te worden. Is het niet als een bron van vreugde: ik kan zalig worden; ik die zo dicht bij de Zaligmaker leef, daar gezegd wordt, dat ik een rank ben, kan gered worden. Maar met rank te zijn, al is dat een grote genade, is alles nog niet goed. Want het gaat niet om de rank op zichzelf. Die rank heeft net zo min sier als de wijnstok. Het gaat om de rank die vrucht draagt. Het gaat om de vruchten van de rank. Immers, alle rank die geen vrucht draagt wordt afgehouden en in het vuur geworpen. Is dat niet vreselijk? Zo dicht bij de zaligheid geleefd te hebben; zo dicht bij de Zaligmaker verkeerd te hebben en dan verloren te gaan, in het vuur geworpen

te worden? Geen vrucht! En daar gaat het bij de goddelijke Landman om. Om vrucht. Wij zijn ranken. Maar nu zegt Christus in deze gelijkenis, dat er vruchtdragende en loze ranken zijn. Ranken die in een bijzondere zin met de Wijnstok verbonden zijn en ranken die slechts met de schors, met de buitenkant van de wijnstok in verbinding staan. Er zijn waterloten en vruchtbare ranken. En nu schieten die ranken misschien wel fleurig op. Ze groeien snel; ze zijn bedekt met bladeren, maar ze dragen geen vrucht. Het zijn waterloten, die volkomen onvruchtbaar zijn. We zien dat in de natuur. Een kenner ziet het en als wij erop letten, merken we het op. Er is een tweërlei verbonden-zijn aan de wijnstok. Er zijn tweërlei kinderen des verbonds. Allen zijn met de stam verbonden; allen zijn op de wijnstok aangesloten, maar niet allen zijn op dezelfde wijze aan en met de Wijnstok verbonden.

Wat zijn er veel kinderen des verbonds, die op zulke onvruchtbare ranken lijken. Ze brengen hoogstens bladeren voort, maar geen vruchten. Daar zijn velen die op uitwendige wijze met Christus verbonden zijn. Ze zijn in Zijn Naam gedoopt; ze zijn naar Zijn Naam genoemd; ze zijn in Zijn Naam onderwezen, maar ze zijn niet waarachtig met Christus verbonden. Ze staan niet in gemeenschap met Christus. En daar gaat het toch om in het leven der genade. Er zijn er die onderwezen zijn in de leer der godzaligheid thuis, op school en op de catechisatie. Het zijn keurig nette jonge mensen en ouderen; ze bereiden zich voor op het doen van belijdenis des geloofs of hebben dat wellicht al gedaan, vierden mogelijk avondmaal, maar het is nog nooit verder gekomen dan vorm.

Onvruchtbare ranken zijn er zoveel. Dan kan er wel een uitwendig dienen van God zijn, ja zelfs een belijden van de naam van Christus en in een zekere zin volgen van Hem, maar het komt nooit tot een zich verliezen aan Hem. Het komt nooit tot verbrijzeling des harten en tot waarachtige bekering. Nooit komt het tot persoonlijk geloof. Ze gaan uit van het objectief gegeven dat zij kinderen van het verbond zijn en daarom kinderen Gods in de ware zin van het Woord.

Of dit mogelijk is? Zo dicht bij de zaligheid te zijn? Zeker gemeente. De Heere spreekt van de kinderen van het koninkrijk die buiten geworpen worden. We lezen van het volk van Israël, dat ze allen onder de wolk verkeerden,

allen door de Rode Zee gegaan, allen uit de Steenrots gedronken en de Steenrots was Christus, maar zegt de apostel: in het merendeel van hen heeft God geen welgevallen gehad. Onder Israël waren er velen die Jezus volgden om den brode, maar toen Hij sprak van Zichzelf: "Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven", ergerden zich velen aan Hem en aan Zijn Woord en wandelden niet meer met Hem.

Een ieder onderzoekt zich nauw, want ook hierin kan zoveel schijn wezen. Dan kunnen er wel eens tijden geweest zijn, dat men bepaald wordt bij de dingen der eeuwigheid; dan kan er een zekere ernst in ons leven zijn, dat we sterven moeten; ja, zelfs kan men een traan wegpinken en zeggen: Het zal toch wat zijn om voor God te moeten verschijnen. Ja, we kunnen klagen over de zonde, dat de mens toch zo slecht is en dat het toch alles nog vorm is. Want zijn dat altijd vruchten van de ware Wijnstok? Zijn dat altijd vruchten van ware geloofsgemeenschap met die enige Borg en Zaligmaker? Weet u waar de ware, echte vrucht van getuigt?

Het komt niet alleen maar aan op het zijn in Christus maar op het blijven in Hem. Niet alleen dat we aan die Wijnstok zijn verbonden, maar dat we ook in Hem blijven.

Blijven in Christus

"Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht". Hiermee wijst Christus op de werkzaamheid van het geloof. Iemand die niet in Christus is en toch wel rank is, kent geen geloofs-oefening en nog minder geloofsbe-proeving. Om in Christus te blijven, moeten we eerst in Christus zijn. In Hem zijn is in Hem en door Hem en met Hem leven. Dan is de band des geloofs gelegd. Dan heeft God door Zijn Geest ons afgesneden van onze oude wortel en ons ingeënt in Christus. De kracht, de levenskracht moet geheel uit de Wijnstok gehaald worden. Het is toch niet zo, dat de ranken de Wijnstok dragen! Het is toch niet zo, dat de ranken iets aan de Wijnstok meedelen! Zo is het geestelijk ook niet. De kracht van het geloof zal men dan ook nooit in zichzelf mogen zoeken, want die is niet in ons. Petrus dacht, dat het wel zo was; dat hij zo krachtig was, dat hij als rank wel op het water kon lopen.

Blijven in Hem. Dus dan moet u in Jezus blijven, opdat u de zalige en

vruchtbrengende gemeenschap met Jezus mag beoefenen. Wij weten, dat er geen afval der heiligen is, maar wel is er verlies van de zalige en vruchtbrengende gemeenschap met Christus. Het verlies van die gemeenschap is het gevolg van onze ontrouw. Daarom eist Jezus, dat ge in Hem blijft. Dat u als Maria blijft luisteren aan Zijn voeten; dat u als de Kananese vrouw blijft volharden in het gebed. Blijven in Hem is het tegendeel van wat Petrus deed, toen hij wandelde op de zee, zijn ogen afwenden van Jezus op de golven. In de gemeenschap met Christus volharden.

U moet niet zien op andere christenen, ook niet op de grootste en de begaafdeste; u moet niet zien op uw bekering of geloof, maar u moet blijven zien op Jezus. Op Zijn Persoon en werk, op Zijn deugden en daden, op Zijn kruis en kroon. Uw ogen moeten zijn op het Lam en u moet blijven in Jezus met uw denken, met uw gevoelen, willen, geloven, hopen, liefhebben, ja met heel uw wezen gericht zijn op Hem. Hij stelt u dat kruislijden en -sterven u weer zichtbaar voor ogen. *"En opdat wij vastelijk zouden geloven, dat wij tot dit genadeverbond behoren nam de Heere Jezus in de nacht waarin Hij verraden werd het brood"*. Hij wil er u van overtuigen. Hij wil het in uw leven bevestigen. Hij wil u ervan overtuigen, dat Hij waarlijk voor u de dood is ingegaan en dat Hij werkelijk uw zonden weggenomen heeft. En als u zo met een oog des geloofs mag zien op de gekruisigde en opgestane Levensvorst, dan komt u tot het doel van het leven met de Heere, nl. de vrucht.

De rank die in de ware Wijnstok blijft, wenst door Christus gedragen te worden op de vleugels van Zijn hogepriesterlijke bede; gedragen te worden in Zijn armen zoals de Herder het door Hem beminde lam draagt. Ja, daar wordt ervaren en beleefd, dat de vruchten alleen zijn door het blijven in Christus.

Maar wat staat er: *"Die in Mij blijft"*, punt? Meer niet? Nee, Die in Mij blijft en *Ik in Hem*. Het ging van God uit, maar het is niet eenzijdig gebleven. Er is een geloofsgemeenschap ontstaan tussen Christus en de zondaar. Niet alleen de zondaar in Christus, maar ook Christus in de zondaar. Daar vindt de innige geloofsvereniging plaats tussen Christus en de Zijnen. *"Zie, Ik sta aan de deur en ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur open doen Ik zal bij Hem inkomen en Ik zal avondmaal met hem houden en hij met*

Mij". Daar krijgen we gemeenschap aan Hem in Zijn lijden maar ook in Zijn verhoging. Daar krijgen we gemeenschap aan het lijden van Christus. Dan gaan we het ontdekken, dat Hij daar mijn schuld droeg en dat Hij daar mijn vloek torste. Daar wordt ik zondaar en schuldenaar voor God. Daar ga ik het belijden: ja, ik kost Hem die slagen, die smarten en die hoon; ik doe dat kleed Hem dragen, dat riet die doornenkroon. Daar worden we één plant met Hem. En indien wij gemeenschap hebben aan Zijn vernedering daar zullen wij het ook hebben aan Zijn verhoging. Maar daar mogen we met Hem ook opstaan tot een nieuw leven. Daar is Jezus Christus in de rank met Zijn liefde, zodat de rank de naaste lief heeft als zichzelf en God boven alles. Daar is Jezus in de rank met Zijn heiligheid, zodat de rank een sieraad is voor kerk en maatschappij. Daar is Jezus in de rank met Zijn genade, zodat de rank sterk staat in het geloof. En deze vruchtbaarheid siert de rank, die niet de minste sierlijkheid heeft in zichzelf. Door de vruchten wordt de gelovige een kind des lichts. Nee, de gelovige is geen sieraad in zichzelf. Nee, de sierlijkheid heeft de rank niet in zichzelf.

"Die in Mij blijft". Blijven, geeft standhouden te kennen, volharden tegenover tegenstand. Is er dan tegenstand? O zeker, de wijnstok met zijn ranken staat niet in een kas. Nee, hij staat buiten en daarom bloot gesteld aan de stormen, die over het land kunnen razen; daardoor bloot gesteld aan de slagregens die met vol geweld van boven naar beneden op de wijnstok neerstriemen; daardoor is hij bloot gesteld aan vele verzoeken.

"Die in Mij blijft en Ik in hem" ontvangt veel strijd, veel beproevingen, maar die draagt veel vrucht. Hoe is het bij u? Draagt u vrucht? Draagt u veel vrucht? Nee? Weet u, hoe dat komt; wat de oorzaak daarvan is? U zoekt de kracht niet in de ware Wijnstok. En dat heeft geestelijke onvruchtbaarheid ten gevolge. Nee, de schuld ligt niet in de Wijnstok; die ligt in de rank. Wij verlaten de weg van het gebed; wij zijn slordig in het lezen van Gods Woord. Kortom, we veronachtzamen de middelen door God gegeven. En dat is schadelijk voor het geestelijk leven. En men wil natuurlijk wel godsdienstig zijn, maar men brengt geen vruchten voort. En daar gaat het toch om.

Wat je dan vaak ziet bij die zeer godsdienstige ranken? Waterloten. U kent ze wel. Van die uitschieters, recht de

hoogte in, maar wat niets om het lijf heeft. Geen vruchten! Die waterloten trekken wel de vruchten en sappen naar zich toe, maar zetten die niet om in vruchten. En wat doet de landman ermee? Hij snijdt ze weg, gooit ze op een hoop en verbrandt ze. Ach, er zijn zoveel waterloten-christenen. De mond vol van Jezus. Ze juichen de hele dag. Gaan recht de hoogte in en verheffen zich boven alles. Waterloten. Nee, een ware christen weet het en belijdt het: uit mij geen vrucht in der eeuwigheid. En die weet en beaamt wat Jezus zegt: *"Uw vrucht wordt uit Mij gevonden"*. Daarop zegt de ziel van ganser harte: amen! Ja, Heere, door U, door U alleen; in mij geen kracht; in mij geen vruchtbaarheid; in mij geen wasdom. Zulke ranken blijven laag bij de grond. Welke takken van een pereboom hangen het dichtst bij de grond? Welke ranken hangen het dichtst bij de grond? Hoe meer vrucht, hoe dichter de tak naar de aarde neigt, is 't niet. Zo is het ook hier. Waar vruchten zijn is het eerste kenmerk: ootmoed, nederigheid. O, hoe meer vrucht, hoe ootmoediger.

Ik las van Spurgeon die op reis was en in de buurt van Marseille overnachtte. En daar werd hij door een hevige pijn overvallen. Het was koud op de kamer van zijn hotel en dus verzocht hij om een vuur aan te leggen. Hij zat ter neer in een troosteloze en neerslachtige gemoedsstemming, toen hem de tranen in zijn ogen kwamen, alsof hij door een grote smart werd aangegrepen. Ik zal het nooit vergeten, zo schrijft hij en het heeft mij diep aangegrepen. De bediende van het hotel kwam met een hand vol takken binnen om het vuur aan te maken. Hij stond

op het punt om de takken in het vuur te werpen, toen Spurgeon hem vroeg om ze eens te mogen zien. Het waren verdorde wijnranken, die bij het snoeien afgesneden waren. O, dacht hij, zal dat ook mijn lot zijn? Zal dat ook mijn einde zijn? Zal ik bewaard worden om in het vuur geworpen te worden? Deze twijgen maakten deel uit van een goede wijnstok; ranken die er ongetwijfeld fris en groen uitzagen. Maar nu dienen ze tot voedsel voor het vuur. Ze zijn afgesneden om als onnutte voorwerpen weggeworpen te worden. Wat een prediking. Dominees, ouderlingen, diaken, kerkmensen, ze worden samengebundeld en in het vuur geworpen.

"Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht". Nu, dat zegt de gelovige niet: ik draag veel vrucht; wat heb ik toch veel vruchten. Die zegt: Och Heere, wat heb ik er nog weinig van; wat draag ik nog weinig vrucht; wat schiet ik dagelijks te kort. Wat ontdek ik nog veel stinkende vruchten aan mijn levensboom. En daar komt droefheid. En is dat niet een schone vrucht? *"Heere, wie behoor ik niet te zijn in heilige wandel en godzaligheid. Ik moest meer ijver hebben voor en meer liefde hebben tot Uw zaak. Zie, die zoeken de kracht des geloofs in de ware wijnstok Jezus Christus om veel vrucht te dragen En dit is tot verheerlijking van de Landman. Als een landman zijn bomen laat zien en er zit weinig of geen vrucht aan, dan is dit geen eer. Maar is er veel vrucht, dan wel. Zo ook hier. Als de ranken, de gelovigen, veel vrucht dragen, dan is dat tot grote eer van de goddelijke Landman. Hierin wordt mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt"*.

Ds. B. de Romph

Niet vergeten!

Dit is een bekende uitdrukking. Het komt echter voor dat vergeten wordt. Als men erbij betrokken is, is dit een pijnlijke zaak. Hoe zag Jozef uit naar wat de schenker zeker zou doen en bereiken, maar het gehoopte kwam niet. De schenker vergat hem.

Welk een woorden worden er door de Heere gesproken. Het weldoen van de Heere kan beantwoord worden door vergeten. Met nadruk wordt door Hem gezegd: *"Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten"*. Tot het *"niet vergeten"* wordt in het Woord van de Heere ook aangespoord. De daden van de Heere, de bemoeienissen des Heeren, de

zegeningen des Heeren mogen niet voorbijgezien worden. We zingen: *"Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden; vergeet ze niet; 't is God, Die z' u bewees"*. Daaraan dient ook gedacht te worden rond en op de dagen 4 en 5 mei. Het zijn gedateerde dagen. Vier mei: herdenking gevallen en vijf mei: herdenking bevrijding. Bij dit gebeuren stil te staan is noodzakelijk. Er is in de vijf oorlogsjaren heel wat gebeurd. Het aantal slachtoffers is groot. Hoeveel joden zijn er weggevoerd en vergast! De sporen van wat er plaatsvond zijn nog niet uitgewist. Velen dragen de werkelijkheden uit

die tijd nog met zich mee. Wat gebeurd is, heeft veel gedaan. Temidden van alles heeft de Heere Zich niet teruggetrokken. Wat de bezetter ook wegnam, opeiste of wegroofde, het Woord van de Heere bleef. Het mocht zondag aan zondag verkondigd worden. Het voedsel voor het hart, mocht ook voedsel voor het leven zijn. In de hongerwinter was er weinig te eten. Alles was gerantsoeneerd. Het hoofdmenu werd suikerbieten en bloembollen. Gebedeld werd er om wat eten en in de winter van '44-'45 stierven in de steden dagelijks mensen van de honger.

De Heere liet Zich echter zien en kennen als de God van Elia. Door de kracht van het Woord kon men verder, hoe moeilijk men het ook had. Tien graden vorst weerhield niet om het Woord te brengen of te horen. Er werd ook over gesproken. De Heere wilde oorlogswinst, oorlogszegen geven. Zichtbare bemoedigingen gaf Hij. op de muren werd geschreven: Duitsland wint op alle fronten. Maar af en toe werd in de lucht gezien: O.Z.O.: Oranje Zal Overwinnen. Er konden psalmen gezongen worden in de nacht. Het gebed tot de levende God was er. Men spoorde elkaar daartoe aan. Ook waren er de onderlinge contacten. Verschillende uren zijn onvergetelijk; de prediking op de zondagen en de bijbellezingen op de woensdagen over Ruth. Daar het om acht uur spertijd was, waren deze diensten om drie uur gesteld.

Wonderlijk was de vijfde mei: bevrijdingsdag. Van Jakob lezen we dat hij vast ging geloven, toen hij de wagens van Jozef zag. Zo was het ook in mei '45. De bevrijding werd vast geloofd

door het zien van de Canadezen. Wij hadden toch ook de dulle dinsdag gehad, maar op die dag volgde er een donkere nacht. Maar nu was er een lichtende morgen. Het zonlicht gaf hoop. Wonderlijk werden we gespaard; wonderlijk zijn we bevrijd. Want als de capitulatie niet was gekomen, had West-Nederland vechtend bevrijd moeten worden. Wat zou er dan plaatsgegrepen hebben! Het was het dichtstbevolkte deel van Nederland. Echter, de Heere greep in en wendde het lot. De Heere heeft er ook voor gezegd dat de atoomboom door de Duitsers niet in werking kon worden gesteld. Men had het steeds over het "geheime wapen", zoals men het noemde. Als men daarover tijdig de beschikking had gehad, was Hitler de wereldheerser geweest. De Heere verhinderde het.

Hoe groot was het vrij te zijn; in vrijheid te leven; het huis van Oranje weer in het midden te hebben; het Wilhelmus te kunnen zingen; vrij te kunnen spreken; weer te kunnen winkelen, te kopen en verkopen; 's nachts rustig te kunnen slapen en geen vrees te hebben voor bombardementen of wegvoering.

Alles wat we noemden is nu ruim 50 jaar geleden geschied. Over de periode na '45 tot nu kan veel geschreven worden. Zeer veel zelfs. Er is zeer veel wat verdriet, met zorg vervult of doet vrez. Maar tot allen die weet hebben van oorlog en bevrijding komt de vraag: Wat heeft het ons gedaan? Waar heeft het ons gebracht? Hoe reizen we voort? wat heeft het tekort, de overvloed ons gedaan? Zijn we bedelaars aan de troon van de Heere? Zoeken we de schuren van de Meerdere Jozef? Wat geven we aan de jeugd vandaag door en komen de wonderen van de Heere nog ter sprake? Of is het: toen was het zo, en nu is het zo! In Psalm 78 gaat het over: "Des Heeren lof, uit 's lands historieblaas, Zijn sterke arm en grote wonderdaan". Zeker heeft dit voor ons betrekking op het gebeuren

een aantal eeuwen geleden, maar ook in deze eeuw. De hand van de Heere in de oorlog en in de bevrijding. Daar is Zijn Naam aan verbonden. Hand en Naam, Naam en Hand gaan altijd samen. Weten we uit het Woord van de Heere en uit de praktijk van beide? Staan we naar het kennen van beide in ons leven?

Tot niemand van ons worde gezegd: "Ziet, de hand des Heeren is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen; en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen". Maar: "Het zal zijn, dat een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden. Door het bloed van de Heere Jezus". In de omgeving van de streek waar eind '44 het Ardennen-offensief plaatsvond, staat een monument. Daarop staat geschreven: "Zij gaven hun leven voor onze bevrijding". Het maakt stil als men dit leest. Hun leven voor vreemden! Jezus Christus gaf Zijn leven voor vijanden! In de Romeinenbrief staat: "dat Hij te Zijner tijd voor de goddelozen is gestorven".

Welk een evangelie!

Ds. M.C. Tanis

Korte samenvatting Slotwoord

Ds. M.C. Tanis Ontmoetingsdag Sliedrecht

Omdat Ds. Tanis voornemens is te zijner tijd uitgebreider in ons blad te belichten wat in het Slotwoord naar voren kwam, kan nu volstaan worden met een zeer korte samenvatting.

Het slot van Nehemia 13:31 was uitgangspunt: "Gedenk mijner, mijn God, ten goede".

Deze eeuw is de eeuw van de kerkverlating. Dit dient geen gewone zaak te zijn, ook niet voor kerkenraden die hiermee te maken krijgen. Er is inderdaad altijd kerkverlating geweest, maar nu is het toegenomen. Onze houding dient te zijn als de houding van Nehemia. Velen waren in zijn dagen al teruggekeerd naar het land der vaderen, maar Nehemia was op zijn post aan het hof gebleven. Wel denkt hij aan stad en tempel. Hij gelijkt in zijn houding op Daniel. Nehemia was bezorgd toen hij vernam hoe het was in Jeruzalem. In Nehemia 13 worden wantoestanden in stad en tempel beschreven. Priesters en levieten nemen de wacht niet waar. Tobia heeft een kamer in de tempel. Buitenlandse kooplieden drijven handel op de sabbat. Kinderen begripen de joodse taal

niet. Dit alles is een beeld van onze tijd. De kennis van de Heilige Schrift bij jongeren is niet groot. Velen worden zoetgehouden met computer en video. Nehemia mocht tegen de stroom ingaan. Dat is vandaag ook nodig. Er is gebed nodig dat predikanten in onze tijd preken wie God is, wat door God gekend wordt tot zaligheid opdat oud en jong verstaan dat we in het laatste der dagen leven. Het klinkt door hoe God werkt. De vraag kan terecht gesteld worden: Waar gaan we heen, wereldlijk en kerkelijk? Dat het Woord Gods in de kracht Gods en met de hulp Gods worde doorgegeven. Ondanks alles wat gebeurt, zal het werk des Heeren doorgaan, want de zon en de maan staan er nog. Onze bede zij: Gedenk mijner, mijn God, ten goede. Uw Koninkrijk kome. Regeer ons door Uw Woord en Geest.

Boekbespreking

Thomas Boston, **Bekeert u tot Hem**, 74 blz., f 19,90, Uitgave den Hertog - Houten. De auteur leefde van 1676-1732 (in het voorwoord staat ten onrechte 1731). Al vanaf 1742 werden er vertaalde werken van Boston in het

Nederlands uitgegeven. In dit boekje zijn drie preken opgenomen waarin de oproep tot bekering centraal staat. de teksten van de preken zijn: Spreuken 9:12, Spreuken 6:10 en 11 en Lucas 23:42. De preken zijn uit het Engels vertaald door dhr. S. Houtekamer. Neem en lees.

*„Maar onze wandel is in de hemelen,
waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten,
namelijk de Heere Jezus Christus”.
Filippenzen 3:20*

In zijn Heere en Heiland is na een moeilijke strijd vredig ontslapen,
mijn geachte man en onze lieve vader, groot- en overgrootvader

Gerrit de Vries

echtgenoot van A. Pronk
eerder gehuwd geweest met Tjitske Broersma

In leven dienaar van het Woord in de Christelijke Gereformeerde Kerken

* 28 mei 1913

† 11 mei 1999

De bedroefden:
Heerde: A. de Vries-Pronk
Zeist: T. van Oordt-de Vries
J.R. van Oordt
Apeldoorn: J. van den Hoek-de Vries
H.C. van den Hoek †
Gert en Mirjam
Niels
Erika en Sjacco
Nieuw-Vennep: C.M. Baay
Tialda en Siemon-Jan
Emiel
Kees en Bianca
Ridderkerk: J.P. Hulshoff- de Vries
A.Hulshoff
Gerton
Tjitsger

de Havekamp 10
8181 XX Heerde

Thuiszorg nodig?

Curadomi biedt de helpende hand vanuit een christelijke levensovertuiging. Curadomi specialiseert het personeel in pijnbestrijding.

Curadomi

Organisatie voor thuiszorg

Zorg met een visie.

Bel tijdens kantooruren (0318) 54 82 65
buiten kantooruren 0900-82 12340 (spoed)

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

Bijbels in
Statenvertaling

GBS

Zakbijbels in diverse uitvoeringen

Kleine zakbijbel met Psalmen en Formulieren,
en tien landkaartjes, afmetingen 8,5 x 12,5 cm, zwart,
met goudopdruk en leeslinten.

D31	kunstleer, kleursnee	f 56,-
D32	leer, goudsnee	f 97,-
D33	kunstleer, kleursnee, duimgrepen	f 107,-
D34	leer, goudsnee, duimgrepen,	f 149,-
D35	als D34 met ritssluiting	f 179,-

Grote zakbijbel 10,5 x 15,5 cm.

H31	kunstleer, kleursnee	f 69,-
H32	leer, goudsnee	f 110,-
H33	als H31, met duimgrepen	f 122,-
H34	leer, goudsnee, duimgrepen	f 169,-
H35	idem, met ritssluiting	f 210,-

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 610 155

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg
nodig en u bezit geen TV, bel dan
gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisonderzoek men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafnisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689